

да предвиди правне последице свога понашања.

Оваква пракса Уставног суда Украјине у потпуности одговара схватању принципа владавине права у Европи и европским правним стандардима у целини. У вези с тим, између осталог ћу напоменути да, у складу са Завршним рефератом XIV Конференције европских уставних судова, „празнине“, колизије и недостаци у важећем законодавству су једно од суштинских кршења основа владавине права, нарочито људских права и основних слобода, и треба их у целини третирати као аномалију у праву. Закључак.

На завршетку свог реферата, хтела бих да се захвалим свим учесницима конференције на пажњи, а такође да изразим наду да ће сарадња између уставних судова Републике Србије и Украјине и надаље бити интересантна и плодна, у чему ће, по мом мишљењу, значајно помоћи Меморандум о развоју сарадње међу нашим судовима, потписан прошле године.

Професор доктор Toma Birmontienė.

Судија Уставног суда Републике Литваније.

ИЗАЗОВИ ПРЕД УСТАВНИМ СУДОМ ЛИТВАНИЈЕ ЗА ВРЕМЕ ГЛОБАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ КРИЗЕ.

1. Увод Поред економског живота, глобална економска криза је непорециво утицала и на све друге области, па и на установе уставне надлежности и функције које оне врше. Како се њихово финансирање, као и финансирање осталих државних усанова, може редуковати, намеће се питање њихових надлежности: да ли уставни судови уопште могу одлучивати о расподели економских средстава? У последње време је порастао број изјављених жалби о различитим уставним питањима која су проистекла из економске кризе, што такође може покренути тему сужавања надлежности уставних судова. Када економска питања постану предмет уставне јуриспруденције, неизбежно и уставни судови постају предмет додатне критике политичара.

Политички процеси врше сложен и вишеструк утицај на уставну јуриспруденцију. Постоје подручја у којима уставно право мора да установи и развије извесне универзалне предуслове за демократску државу, као што су подела власти, демократски принцип формирања државних усанова, независност судова, слободни демократски избори, уставно признање основних права, итд. Међутим, када су праћени економском кризом, неки глобални политички процеси делују у обрнутом смеру, наводећи владе да предузму посебне мере и донесу политичке одлуке које одређују државни буџет и смањују финансирање одређених области. Такве мере су индиректно усмерене, с једне стране, на смањење државних трошкова повезаних са социјалним давањима, а с друге, на извршење одређених зајемчених социјалних обавеза у смањеном обиму.